

dette som paa alle andre Omraader sige, at man ikke har Fred længere, end ens Nabo vil, og maa i det hele taget sige, at vi ikke kunne udføre vor Overskudsudførsel længere, end vore Naboer tillade os det. Lad os haabe, at vore Naboers Interesser ville gaa ud paa vedblivende at tillade os at afsætte vort Kød til deres Marked.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr): Flertallet af de Henvendelser, som fra forskellige Sider ere komne til mig, kunne henføres under enkelte Hovedpunkter, og jeg mener at kunne spare en hel Del Tid ved i min Besvarelse at følge disse Hovedpunkter i Stedet for at vende mig til hver enkelt Medlem, der har rettet Spørgsmaal til mig. Da Tiden er saa vidt fremskreden, gør jeg Regning paa, at denne Fremgangsmaade vil finde Tingets Billigelse. Jeg vil da først begynde med at tale om, hvad der angaar Skolevæsenet. Der er fra forskellige Sider henvendt til mig Forespørgsel om Understøttelsen til Realskoler. Forholdet er jo dette, at der i de sidste Aar ikke er optaget ny Realskoler paa Fortegnelsen over dem, der faa Understøttelse, og at der er adskillige af de nyoprettede Realskoler, der — det skal jeg indrømme — lige saa vel fyldestgøre Betingelserne for Understøttelse som mange af dem, der i tidligere Tid have faaet Understøttelse. Det forholder sig imidlertid dermed saaledes, at allerede for et Par Aar siden blev der af den daværende Kultusminister over for Finansudvalget fremlagt forskellige Forslag til Ordning af denne Sag, men det fandt ikke Fremme, og jeg tror nok, at Sammenhængen dermed var, at saa længe der førtes saa ivrige Forhandlinger om Skoleloven, mente man, at det var bedst at opsætte Ordningen af det andet Spørgsmaal, indtil det viste sig, om Forhandlingerne angaaende Skoleloven kunde føres til en Afslutning eller ej. Der er saa meget mere Grund til at vente, som der er en Del af de Realskoler, der faa Understøttelse paa Finansloven, som, hvis det skulde lykkes at gennemføre Skoleloven i den Form eller omtrent i den Form, hvori den foreligger, ville gaa ud af Fortegnelsen over de Skoler, der skulle have Tilskud, i alt Fald maatte deres Tilskud betydelig nedsættes. Der vil derfor blive et Beløb til Raadighed til Hjælp for andre Skoler, hvad der sikkert er Trang til. Disse Tilskud til Realskolerne udtages jo af Sorø Akademis Overskud, og Sorø Akademis Budget er allerede saaledes be-

lastet at det egentlig ikke lader sig gøre, at tage mere derfra. Det vilde derfor være meget heldigt, om der, naar der skal ydes Understøttelse til ny Skoler, kunde findes en anden Udvej. Jeg skal derfor kun — idet jeg udtaler min Anerkendelse af de forskellige velvillige Udtalelser, der ere henvendte til mig i Anledning af, at jeg paa ny har forelagt Skolelovsforslaget — sige, at hvis det skulde lykkes at faa den Sag ført til Ende, vilde derved Vejen ogsaa være aabnet til at faa den anden Sag ordnet. Det skal imidlertid være mig kært under Forhandlingen om Finansloven at drøfte ogsaa denne Sag og se, om det kan lykkes at faa en tilfredsstillende Ordning tilvejebragt. Men som de Medlemmer, der vare Medlemmer af Finansudvalget, den Gang de forskellige Forslag bleve forelagte, ville vide, er det en meget vidtløftig og meget brydsom Sag. Der skal imidlertid ske Forsøg paa at faa den ordnet og gennemført, saa snart som det lader sig gøre. Det var med Hensyn til Realskolerne. — Saa kommer Spørgsmaalet om Aftenskolerne, som ogsaa ere blevne omtalte fra forskellige Sider. Jeg skal der gøre opmærksom paa, at medens Tilskuddet til Aftenskolerne tidligere var 10,000 Kr., blev det for 2 Aar siden forhøjet til 20,000 Kr. Nu maa jeg sige, at denne Aftenskoleundervisning har i saa høj Grad min Sympati, at jeg gerne vil være med til at støtte den saa godt jeg kan, og hvis der altsaa maatte behøves yderligere Tilskud dertil, skal det være mig kært at forhandle derom. Men jeg tror dog, at man vil forstå, at der fra Ministeriet ikke var Opfordring til paa egen Haand allerede nu at forlange en betydelig Forøgelse af dette Beløb. Med Hensyn til Fordelingen af disse Midler, som uddeles til Aftenskolerne, blev der rettet et Spørgsmaal til mig fra et æret Medlem om, hvilke Regler der fulgtes. Jeg skal tillade mig at udtale i al Almindelighed, at de meget betydelige Beløb, som efterhaanden ere blevne overdragne til Kultusministeriet at uddele i forskellige aandelige Øjemed, uddeles — det maa man være overbevist om — med den største Omhu, og at man har sine bestemte Regler, som man følger, for saa vidt man overhovedet kan følge dem. Saaledes er det ogsaa i dette Tilfælde. Der udsendes et Skema med bestemte Spørgsmaal, som navnlig gaa ud paa at faa at vide, i hvilke Skoler der holdes Aftenskole, hvor længe denne Aftenskole har været holdt, hvor mange Elever der hidtil har fulgt denne Undervisning, hvor